

Результати такого перетворення кожної з шести первісних моделей наведено у табл. 2.

Побудова графічних зображень п'яти отриманих регресійних моделей, що апроксимуються певною лінійною функцією (рис. 2) у вигляді 3D-графіків поверхні, дозволяє наочно надати форму зв'язку, що значно покращує сприйняття моделей.

Отримані моделі демонструють щільний зв'язок та високий рівень значимості показників. Виключені показники з низьким рівнем значимості дозволили підвищити рівень значення кожного із залишених показників та моделі в цілому.

Виходячи з наведених у табл. 2 даних всі перебудовані моделі є значимими, про це свідчать високі значення відповідних критеріїв (множинного R, R² та значимість F). Значимість отриманих коефіцієнтів моделі також демонструє достатнє значення критерію р-значимість. Отже, отримані у результаті другої ітерації п'ять моделей є достовірними та можуть бути використаними при оцінці показників результативності професійного розвитку персоналу підприємств першого кластеру.

Визначені моделі розрахунку показників оцінки результативності професійного розвитку персоналу можуть бути використаними у прогнозуванні конкретних значень даних показників, залежно від зміни показників якісної та кількісної оцінки. При здійсненні прогнозування можуть бути використані середні та максимальні значення кожного з показників, що дозволить проілюструвати конкретному підприємству можливості зростання показників результативності професійного розвитку персоналу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Грішнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки: моногр. / О.А. Грішнова. – К.: Знання, 2001. – 254 с.
2. Заклекта-Барестовенко О.С. Підвищення ефективності інвестицій у розвиток персоналу як результат вдосконалення управління / О.С. Заклекта-Барестовенко // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – Вип. 4. – С. 77-84.
3. Дерев'яно Т.А. Визначення лагу часу між витратами на навчання та розвиток персоналу й результатами діяльності підприємства / Т.А. Дерев'яно // Схід. – 2009. – № 2 (93). – С. 20-22.
4. Кибанов А.Я. Управление персоналом организации / под ред. А.Я. Кибанова. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 695 с.
5. Савченко В.А. Организационно-экономические аспекты профессионального обучения на производстве: моногр. / В.А. Савченко. – К.: НАПНУ, 2012. – 152 с.
6. Штурман П.Л. Профессиональный рост персонала как фактор повышения эффективности деятельности предприятий / П.Л. Штурман // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 33-37.
7. Лукіна Т.О. Оцінювання ефективності професійного навчання / Т.О. Лукіна, Л.В. Чайка // Науковий вісник Академії муніципального управління: Зб. наук. пр.: Серія “Управління”. – К.: Вид-во АМУ. – 2010. – Вип. 1. – С. 21-28.
8. Захарова О.В. Кластеризація промислових підприємств за показниками якості професійного розвитку персоналу / О.В. Захарова, Н.В. Городничук // Моделі управління в ринковій економіці: збірник наукових праць. – Донецьк: ДонНУ, 2014. – Спеціальний випуск. – С.15-25.
9. Кучер В.А. Оптимізація управління інвестиційними проектами на основі планування життєвих циклів: моногр. / В.А. Кучер; Донецький гос. ун-т управління. – Донецьк: Изд-во „Вебер” (Донецкое отделение), 2009. – 301 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства / Савицька Г.В. – К.: Знання (Вища освіта ХХІ століття), 2005. – 662 с.
11. Семенов В.А. Теория вероятностей и математическая статистика. Стандарт третьего поколения / В.А. Семенов. – СПб.: Питер, 2013. – 192 с.
12. Захарова О.В. Управління інвестуванням у людський капітал: методологія, оцінка, планування: моногр. / О.В. Захарова. – Донецьк: «ДВНЗ ДонНТУ», 2010. – 378 с.

УДК 332.146

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Горяченко Ю.Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємств Дніпропетровської державної фінансової академії (Україна)

Горяченко Ю.Г. Концептуальне та ресурсне забезпечення сталого регіонального розвитку

Здійснено аналіз генезису теорії та методології дослідження сталого соціально-економічного розвитку регіонів. Розкрито призначення базових теорій та концепцій регіонального розвитку, зокрема, концепції сталого розвитку, концепції економічної безпеки, концепції людського розвитку, теорії кластеризації економіки, просторово-територіальної теорії “центр-периферія”, теорії конвергентно-дивергентного розвитку територій, теорії вибору сценаріїв розвитку, теорії системної динаміки. Доведено, що в умовах сьогодення для дослідження проблем ресурсного забезпечення сталого регіонального розвитку доцільно використовувати економіко-екологічний підхід, що передбачає наявність початкової стадії сталого розвитку – підтримуваний розвиток, тобто розвиток, що підтримується за рахунок ефективного економічного функціонування системи і має на меті оптимізацію співвідношення „економіка-екологія”.

Ключові слова: сталий розвиток, регіон, концепція, теорія, ресурси.

Горяченко Ю.Г. Концептуальное и ресурсное обеспечение устойчивого регионального развития

Осуществлен анализ генезиса теории и методологии исследования устойчивого социально-экономического развития регионов. Раскрыто назначение базовых теорий и концепций регионального развития, в частности, концепции устойчивого развития, концепции экономической безопасности, концепции человеческого развития, теории кластеризации экономики, пространственно-территориальной теории “центр-периферия”, теории конвергентно-дивергентного развития территорий, теории выбора сценариев развития, теории системной динамики. Доказано, что в условиях нынешнего времени для исследования проблем ресурсного обеспечения устойчивого регионального развития целесообразно использовать экономико-экологический подход, который предусматривает наличие начальной стадии устойчивого развития – поддерживаемое развитие, то есть развитие, которое поддерживается за счет эффективного экономического функционирования системы и имеет целью оптимизацию соотношения “экономика-экология”.

Ключевые слова: устойчивое развитие, регион, концепция, теория, ресурсы.

Horyaschenko Y. The conceptual and resource providing of steady regional development

The analysis of genesis of the theory and methodology of research of steady socio-economic development of regions is carried out. Setting of base theories and conceptions of regional development is exposed, in particular, conceptions of steady development, conception of economic security, conception of human development, theory of clusterization of economy, to the spatially-territorial theory “center-periphery”, theories of convergence-divergence development of territories, theory of choice of scenarios of development, theory of system dynamics. It is well-proven that in the conditions of present time for research of problems of the resource providing of steady regional development it is expedient to use the economic and environmental approach that foresees the presence of the initial stage of steady development is the supported development, id est development that is supported due to the effective economic functioning of the system and has for an object optimization of correlation “economy-ecology”.

Keywords: steady development, region, conception, theory, resources.

Постановка проблеми. Наукові питання ресурсного та концептуального забезпечення регіонального розвитку сьогодні вкрай актуальні. Серед теоретичного забезпечення регіонального розвитку особливе місце займає історично необхідна концепція сталого розвитку. Складність проблеми визначається тим, що не усі соціально-економічні системи здатні до сталого розвитку, тому необхідне проведення комплексного дослідження рівноваги, стабільності і сталості як характеристик процесу розвитку суспільства. Причому необхідним є розгляд теоретичних концепцій та моделей, практики їх використання у різних економічних середовищах, що важливо для узагальнення світового досвіду, адаптації його до трансформаційної економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вихідний теоретичний матеріал базується на критичному узагальненні результатів наукових досліджень проблем сталого розвитку регіонів, які знайшли відображення у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: О.Д. Богорад, Ю.А. Гаджиев, Г. Дейлі, С.І. Дорогунцов, Е.М. Лібанова, Ю.В. Орловська, О.Г. Осауленко, Т.В. Пепа, Т.В. Уманець, М.В. Фоміна, М.А. Хвесик, Ю.А. Шрейдер та інші. Однак, за наявності великої кількості теоретико-методологічних і прикладних досліджень з цієї проблематики в Україні і за кордоном, має місце дискусійність багатьох теоретико-методологічних і практичних положень.

Виділення невирешеної проблеми. В останні роки зусилля цивілізації спрямовані на соціально-економічний розвиток регіонів як процес розширення можливостей та вибору людей, свободу, цивілізаційний діалог природи і культури. При цьому, однак, визнанні важливості і неминучості процесу розвитку супроводжується розбіжністю у визначенні його мети, що значно ускладнює категоріально-понятійний апарат. Наукові поняття “сталий”, “стійкий”, “збалансований”, “усталений”, “підтримуваний” розвиток – лише частково відбивають його мету. Це зумовлює неухильне зростання значущості теоретичного осягнення нових наукових підходів до ресурсного та концептуального забезпечення сталого регіонального розвитку.

Метою наукової статті є аналіз генезису теорії та методології дослідження сталого соціально-економічного розвитку регіонів.

Результати. Сталий розвиток визначається як керований розвиток на основі методів системного підходу та інформаційних технологій, а його триєдина концепція охоплює розвиток соціальної, економічної та екологічної сфер. Теоретичні концепції сталого розвитку сприймаються як відкриття сучасної наукової думки, але будь-яка концепція завжди має підґрунтя.

Практичні дії фахівців і науковців щодо пошуку шляхів забезпечення ефективного регіонального розвитку активізувалися з виникненням і подальшим розвитком регіональної політики (рис. 1).

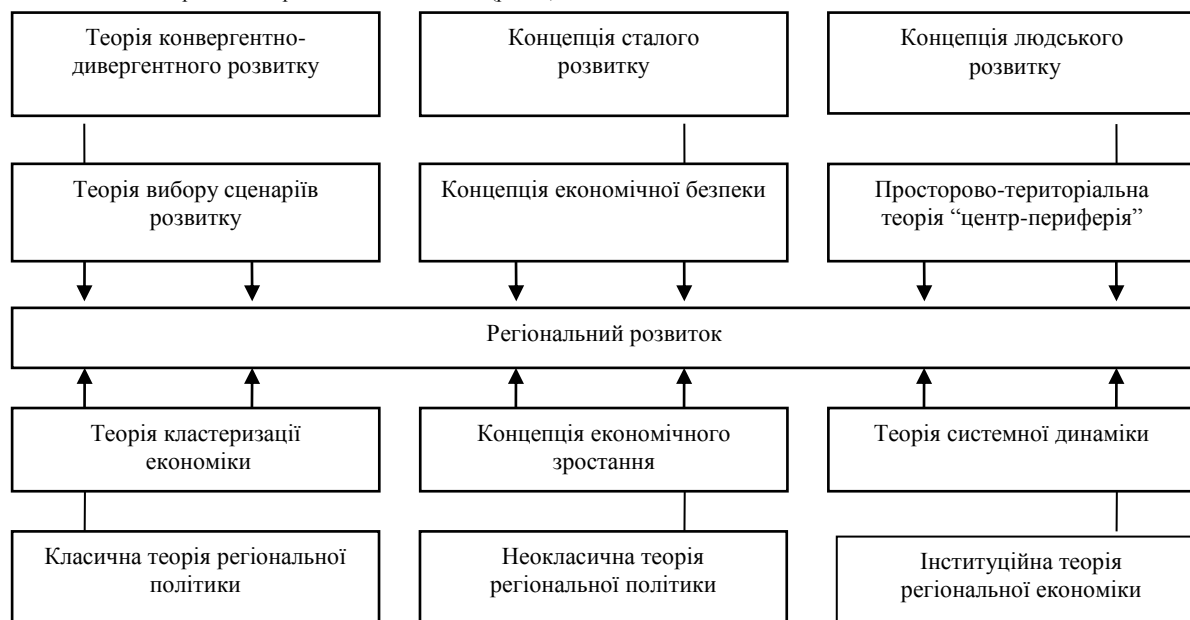

Рис.1. Концептуальне забезпечення регіонального розвитку

Призначення теорій та концепцій регіонального розвитку полягає у наступному:

- концепція сталого розвитку – для аналізу стану сталого розвитку регіону (Г. Дейлі, Дж.М. Хулс, Р.В. Кейтс, Т.М. Пепріс) [1];
 - концепція економічної безпеки – для визначення пріоритетності вирішення проблем сталого розвитку регіону (У. Пірсон, У. Мітчел, Дж. Де ла Торр) [2];
 - концепція людського розвитку – для більш предметного вивчення людського розвитку, орієнтованого на врахування специфіки регіональних соціально-економічних умов (зокрема, побудови територіальних індексів людського розвитку в межах країни) (Г. Беккер, У. Артур Льюїс, Я. Мінсер, Т. Шульц) [3, с. 22-24];
 - теорія кластеризації економіки – для ідентифікації кластерів зростання економіки регіону (М. Портер, Д. Якобс, Е. Леммер, С. Розенфельд);
 - просторово-територіальна теорія “центр-периферія” – для визначення територій зростання (Дж. Фридман);
 - теорія конвергентно-дивергентного розвитку територій – для визначення територій регіону, які відносяться до депресивних (Р. Барро, Ф. Шлітте);
 - теорія вибору сценаріїв розвитку – для визначення сценаріїв розвитку регіону;
 - теорія системної динаміки – для моделювання сценаріїв розвитку регіонів (Дж. Форрестер, Дж. К. Гелбрейт, П. Сенге) [1].
- У той же час, варто зазначити, що підґрунтям регіонального розвитку сьогодні є тези про таке:
- 1) стратегічний розвиток, власне, є основним критерієм цивілізаційного прогресу;
 - 2) основним критерієм цивілізаційного прогресу є розвиток соціально-економічного та соціокультурного потенціалу (освіти, науки, культури, інноваційної активності, творчого потенціалу тощо);
 - 3) каталізатором розвитку цивілізації виступає соціальна сфера;
 - 4) соціальний прогрес суспільства визначається зростанням рівня добробуту;
 - 5) результатом стратегічного розвитку має стати формування і усталення середнього класу;
 - 6) сталий розвиток породжує цивілізаційний діалог між природою і культурою. Він являє собою гармонійний, безконфліктний, збалансований прогрес цивілізації, регіонів і субрегіонів та окремо взятих країн за обґрунтованими планами [1].

Існують чітко визначені та задекларовані у Концепції сталого розвитку аксіоматичні основи, вони є домінуючими для кожного рівня економіки, але не регламентують стратегії окремих суб'єктів з досягнення сталого розвитку, яка повинна визначатися в межах

конкретної соціально-економічної системи, в залежності від рівня її стійкості або нестійкості. Їх доцільно доповнити суто науковими, бо процес переорієнтації розвитку на якісно нову сталу основу має тривалий і невизначений характер, що ускладнює прогнозування можливих наслідків розвитку. Додатковими або такими, що спрямовані на досягнення мети сталого розвитку, є принципи: керування метою і передбачення наслідків; суттєвих елементів; адекватних меж; практичного фокусу; відкритості; ефективних комунікацій; розширеної участі; постійної оцінки; інституційних спроможностей.

Загальноприйнятими критерієм сталого розвитку є стійкість – такий стан соціально-економічної системи, коли немає причин для порушення досягнутої рівноваги. Головною умовою сталого розвитку є досягнення ринкової рівноваги, тобто такої симетричності процесів, що збалансовує деструкцію і відновлення, розпад і з'єднання, розподіл і інтеграцію. Найсучаснішим підходом до дослідження ринку є теорія хаосу. На жаль, її здобутки несумісні з класичною наукою, тому що висунуті наукові гіпотези повинні бути підтверджені практикою, однак коли вивчається хаотична система, не можна отримати точних прогнозів і перевірити їх з часом. Такий стан речей не є свідченням неправильності теорії хаосу, яка підтверджена емпіричними розрахунками та прикладами розвитку природних систем. Ще не існує науково обгрунтованого апарату для прикладного її використання у процесі економічних досліджень (наприклад, ринкової рівноваги, цін, біржової торгівлі). Але наявність означеної теорії дозволяє стверджувати, що суспільство є надчуттєвою складною системою, яка постійно знаходиться на грані хаосу. Такими ж є екологічні, соціальні і економічні системи, що входять до її складу. Тому, приймаючи стійкість (стабільність) рівноваги як головну умову сталого розвитку, доцільно сприймати її як ринкову. Ринкова рівновага – рівність попиту і пропозиції, на які впливають різноманітні фактори, спроможні стабілізувати або дестабілізувати рівноважний стан. Їх визначено як „фактори сталості” і умовно поділено на безпосередні, які сприяють зміні кількісних параметрів системи, та опосередковані, які сприяють зміні якісних і кількісних параметрів системи одночасно.

Розрізняють суспільно-соціальний, еколого-економічний і економіко-екологічний підходи до обгрунтування концепції сталого розвитку. Перший підхід носить глобальний характер і стосується проблем розвитку цілісної особистості на основі підпорядкування їй природи та економіки. Сучасне суспільство не набуло таких ознак розвитку, що дозволяють говорити про спроможність його реалізації. Бідність, нерівність, відсталість, незвиненість – це далеко не всі гальма, які перешкоджають сталому соціально орієнтованому розвитку. Тому більш детального вивчення потребують інші підходи: еколого-економічний і економіко-екологічний. Еколого-економічний підхід уособлює первинність екологічної складової, яка є і основною метою, і головним джерелом реалізації сталого розвитку. Економіко-екологічний – маючи на меті сталий екологічний розвиток, джерелом його досягнення вважає економічну складову. Таким чином, мова йде вже не про сталість, а про підтримуваний розвиток.

Доцільність введення в науковий обіг нової категорії „підтримуваний розвиток” обгрунтована самою сутністю процесу сталого розвитку, бо головною умовою його реалізації є досягнення стійкої (стабільної) рівноваги, тобто потрібен початковий етап, метою якого є формування базису для здійснення такої трансформації за рахунок стабілізаційних економічних програм, стимулювання економічного зростання, досягнення стійкого рівноважного стану. Підтримуваний розвиток – це процес приведення економіки у стійко рівноважний стан з метою формування основи для сталого економічного розвитку [4].

Принципи сталого розвитку світової спільноти вперше задекларувала Конференція ООН з природного середовища й розвитку, що відбулася у червні 1992 року в Ріо-де-Жанейро, на якій ухвалили вважати головним при запровадженні концепції сталого розвитку реалізацію такого соціально-економічного стану, який би виключав незворотні негативні зміни в навколишньому середовищі. Такий підхід відкидає ідею монополізму людини у природі, яка безперервно утверджувалась упродовж всього існування людства на планеті. Перехід до сталого екологічного розвитку визначає стратегію співпраці держав на питаннях збереження біосфери та існування людського роду. Перед світом, в цілому, і перед кожною країною, зокрема, ставиться завдання комплексно і збалансовано розв'язувати всі соціально-економічні проблеми, не руйнуючи довкілля і марно не витрачаючи природно-ресурсний потенціал. Таким чином, концепцію сталого розвитку слід розглядати не в плані досягнення певної системи показників господарської діяльності у відповідні строки, а як напрям, у якому мають рухатися суспільство, етноси, держави, їх регіони, окремі особистості сьогодні, завтра і в майбутньому.

Дієвий підхід до вирішення проблем сталого розвитку на окремому територіальному просторі показує, що визначитися адекватно з вказаних питань можливо тільки виходячи з позицій комплексного розгляду ситуації на стику глобального, національного, регіонального і локального рівнів. Для України в сучасних умовах найбільш важливим стає регіональний рівень, оскільки саме тут визначаються особливості різноманіття природних, соціальних та виробничих умов господарювання.

При цьому, регіональний розвиток сьогодні розглядають у двох аспектах: 1) як зміну структури регіонів або територіальних утворень всередині них (прогресивна зміна структури); 2) як ускладнення регіональної системи (ефективна позитивна зміна) [5, с. 226].

Початок 20 століття характеризується рядом нових тенденцій світової економіки, які визначають її розвиток. Вони полягають у наступному: глобалізація економічної діяльності; лібералізація, регіоналізація, інформатизація світової економіки. Кожна з визначених тенденцій знаходиться під впливом як національних особливостей, історичних традицій, економічної структури окремих країн, так і усього міжнародного економічного і політичного оточення. Тому форми їх прояву не завжди прогнозовано змінюються, ускладнюючи загальну ситуацію, яка і без того сповнена протиріч, пов'язаних із посиленням міжнародної конкуренції. Окрім цього, вказані тенденції знаходяться у тісному взаємозв'язку, утворюючи в сукупності динамічну, складну і суперечливу систему сучасної світової економіки. Все ж визначальними факторами регіонального розвитку є регіоналізація, локалізація, локалізація. Перше визначається включенням регіональних політичних, економічних та соціальних структур у загальнонаціональну та транснаціональну економічні системи, що відбувається через посилення транскордонного співробітництва, формування єврорегіонів, появу нових регіонів з конкурентними перевагами та автономізацію територій.

Під автономією слід розуміти надання самоврядному органу можливість самостійно визначати власну внутрішню структуру [5, с. 8].

Регіоналізм указує на мобільність регіональної політики держави. Цей термін почав використовуватися у науковій літературі як синонім терміну “регіональна свідомість”, котра породжує відчуття спільного співіснування. Сьогодні він використовується для позначення децентралізації державного устрою, просторової диференціації суспільного життя, міждержавного співробітництва сусідніх країн або підходу до розгляду і розв'язання проблем з позицій інтересу регіону.

Вплив локалізаційних процесів на розвиток регіонів визначається розробкою стратегічних цілей з підвищення міжнародної конкурентоспроможності регіонів, розвитком регіональної інноваційної системи, регіональним менеджментом і маркетингом, процесами урбанізації (формуванням міст-регіонів, зростанням ролі міст в економічній системі).

Ступінь здатності (або нездатності) соціально-економічної системи до сталого розвитку можна визначити за допомогою системи індикаторів. Існує велика кількість концептуальних підходів до дослідження сталості соціально-економічної системи: багатофакторні динамічні моделі, динаміка відносних показників, показники економічної безпеки, математичні моделі прогнозування ризику розвитку. Найбільш розповсюдженою є методика індексної оцінки рівня сталості економічної системи, яку запропоновано Комісією ООН зі сталого розвитку, яка передбачає розрахунок економічних, соціальних, екологічних та інституціональних індикаторів, що узагальнюються за допомогою інтегрального показника.

Основною метою сталого розвитку України є забезпечення динамічного соціально-економічного зростання, раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, задоволення потреб сучасних і майбутніх поколінь через побудову високоефективної економічної системи, що стимулює екологічну сталість, продуктивну працю, науково-технічний прогрес, а також має соціальну спрямованість.

Забезпечення сталого розвитку України ґрунтується на притаманних державі геополітичних, географічних, демографічних,

соціально-економічних та екологічних особливостях, з урахуванням яких основними цілями сталого розвитку є [1]:

- економічне зростання – формування соціально-орієнтованої ринкової економіки, забезпечення можливостей, мотивів і гарантій праці громадян, якості життя, раціонального споживання матеріальних ресурсів;
- охорона навколишнього природного середовища – створення громадянам умов для життя в якісному навколишньому природному середовищі з чистим повітрям, землею, водою, захист і відновлення біорозмаїття, реалізація екологічного імперативу розвитку виробництва;
- добробут – запровадження єдиних соціальних стандартів на основі науково обґрунтованих нормативів бюджетної забезпеченості одного жителя з урахуванням регіональних особливостей;
- справедливість – встановлення гарантій рівності громадян перед законом, забезпечення рівних можливостей для досягнення матеріального, екологічного і соціального благополуччя;
- ефективне використання природних ресурсів – створення системи гарантій раціонального використання природних ресурсів на основі дотримання національних інтересів країни та їх збереження для майбутніх поколінь;
- стабілізація чисельності населення – формування державної політики з метою збільшення тривалості життя і стабілізації чисельності населення, надання всебічної підтримки молодим сім'ям, охорона материнства і дитинства;
- міжнародне співробітництво – активна співпраця з усіма країнами і міжнародними організаціями з метою раціонального використання екосистем, гарантування безпечного і сприятливого майбутнього;
- освіта – забезпечення гарантій доступності для одержання освіти громадян, збереження інтелектуального потенціалу країни.

Висновки та пропозиції. 1. Констатовано, що концепція сталого розвитку з'явилася в результаті синтезу трьох наукових напрямків: економічного, екологічного та соціального.

2. Здійснено аналіз генезису теорії та методології дослідження сталого соціально-економічного розвитку регіонів.

3. Розкрито призначення базових теорій та концепцій регіонального розвитку, зокрема, концепції сталого розвитку, концепції економічної безпеки, концепції людського розвитку, теорії кластеризації економіки, просторово-територіальної теорії “центр-периферія”, теорії конвергентно-дивергентного розвитку територій, теорії вибору сценаріїв розвитку, теорії системної динаміки.

4. Доведено, що в умовах сьогодення для дослідження проблем ресурсного забезпечення сталого регіонального розвитку доцільно використовувати економіко-екологічний підхід, що передбачає наявність початкової стадії сталого розвитку – підтримуваний розвиток, тобто розвиток, що підтримується за рахунок ефективного економічного функціонування системи і має на меті оптимізацію співвідношення „економіка-екологія”.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Поняття “концепція сталого розвитку”, “теорія кластеризації економіки” / Вільна енциклопедія (Вікіпедія) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. — Назва з екрану.
2. Гаджиев Ю.А. Неокласические и кумулятивные теории регионального экономического роста и развития / Ю.А. Гаджиев // Корпоративное управление и инновационное развитие экономики Севера : электронный вестник СыктГУ. — 2008. — Вып. № 1 [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://koet.syktu.ru/vestnik/2008/2008-1/1/1.htm>. — Заглавие с экрана.
3. Лібанова Е.М. Людський розвиток регіонів України: аналіз та прогноз: моногр. / Ред.: Е.М. Лібанова; НАН України. Ін-т демографії та соц. дослідж. — К., 2007. — 327 с.
4. Фоміна М.В. Сталий розвиток економіки в умовах глобалізації: теорія і методологія: автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.01 / М. В. Фоміна ; Донец. нац. ун-т. — Донецьк, 2010. — 40 с. — укр.
5. Богорад О.Д. Регіональна економіка : словник-довідник / О.Д. Богорад, О.М. Тевелєв, В.М. Падалка та ін. — К. : НДІСЕП, 2004. — 346 с.

УДК 334.735

СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ УЧАСТІ ПАЙОВИКІВ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ КООПЕРАТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Гринюк Н. А., к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Київського національного торговельно-економічного університету (Україна).

Гринюк Н. А. Сутність економічної участі пайовиків та її роль у забезпеченні діяльності кооперативних організацій.

Досліджено змістовність категорії «економічна участь пайовиків» організацій споживчої кооперації. Проаналізовано взаємозв'язок економічної, соціальної та контрольної функцій економічної участі пайовиків в діяльності споживчого товариства. Досліджено світову практику типів економічної участі пайовиків у функціонуванні кооперативних об'єднань. Запропоновано склад системи економічної участі членів споживчого товариства. Виокремлено види економічної участі пайовиків в діяльності кооперативних організацій. Визначено результати економічної участі членів кооперативних об'єднань. Визначено форми винагороди за економічну участь пайовиків в діяльності підприємств споживчої кооперації. Розроблено класифікацію форм економічної участі пайовиків у функціонуванні організацій споживчої кооперації. Обґрунтовано роль економічної участі пайовиків в діяльності споживчого товариства.

Ключові слова: споживча кооперація, пайовик, економічна участь членів споживчого товариства, функції економічної участі, форми економічної участі, результати економічної участі, форми винагороди за економічну участь.

Гринюк Н. А. Сущность экономического участия пайщиков и его роль в обеспечении деятельности кооперативных организаций.

Исследовано содержание категории «экономическое участие пайщиков» организаций потребительской кооперации. Проанализирована взаимосвязь экономической, социальной и контрольной функций экономического участия пайщиков в деятельности потребительского общества. Исследована мировая практика типов экономического участия пайщиков в функционировании кооперативных объединений. Предложен состав системы экономического участия членов потребительского общества. Выделены виды экономического участия пайщиков в деятельности кооперативных организаций. Определены результаты экономического участия членов кооперативных объединений. Определены формы вознаграждения за экономическое участие пайщиков в деятельности предприятий потребительской кооперации. Разработана классификация форм экономического участия пайщиков в функционировании организаций потребительской кооперации. Обоснована роль экономического участия пайщиков в деятельности потребительского общества.

Ключевые слова: потребительская кооперация, пайщик, экономическое участие членов потребительского общества, функции экономического участия, формы экономического участия, результаты экономического участия, формы вознаграждения за экономическое участие.

Hrynyuk N. Essence of economic participation of shareholders and it's place in providing of activity of co-operative organizations.

The richness of content of category «economic participation of shareholders» of organizations of consumer co-operation is analyzed. Intercommunication of economic, social and control functions of economic participation of shareholders in activity of consumer society is analyzed.